N°. 124. 1838

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig en Wetenschappelijk

NIEUWS-BLAD,

Zaturdag 26 Mei.

De GOUVERNEUR der Provincie *Noord-Braband* herinnert de Besturen der Steden en Gemeenten in deze Provincie, alsmede de verdere Kollegien en Ambtenaren binnen dezelve, gelijk ook alle andere houders van *pretentien* ten laste van het Rijk, over het jaar 1837, dat de tijd tot het indienen van hunne rekeningen, memorien of declaratien deswege, ingevolgens de Wet van 8 November 1815, met den laatsten der maand Junij aanstaande finaal zal zijn verstreken, na welken dag geene derzelven meer kunnen worden aangenomen; en noodigt hun mitdien uit, om voor dat tijdstip, en zonder daartoe den uiterlijken termijn bij voorschrift van Wet gesteld af te wachten, de hiervoren bedoelde stukken aan het Ministerieel Departement en andere Autoriteit die het behoort en daar zulks gebruikelijk is, in te zenden; wordende voorts aan de voorschreven Besturen, Kollegien en Ambtenaren, die dit kan aangaan, opgemerkt, dat zij in hunne kwaliteit persoonlijk aansprakelijk zijn wegens het niet binnen den bepaalden tijd inzenden van alle reclamatien, welke zij ambtshalve behooren te doen, of die hun door derzelver onderhoorigen ter hand gesteld of toegezonden moeten worden.

's HERTOGENBOSCH, *den 15. Mei* 1838.

De Gouverneur voornoemd,

BRS. VAN DER BOGAERDE.

Frankrijk.

PARIJS, den 22sten Mei.

De afgevaardigden zetten thans hunnen arbeid met spoed voort. Na in de zitting van eergisteren onderscheidene ontwerpen van plaatselijk belang te hebben aangenomen, hebben dezelve zich met een ontwerp betreffende de zeezout-mijnen vereenigd, en vervolgens de kosten voor de marine op het budget gebragt in overweging genomen, waarvan in de zitting van heden reeds een aantal artikelen aangenomen waren. In de zitting van gisteren heeft de minister van financiën een ontwerp aangeboden, strekkende om de ordonnantien op de douanen sedert de jongste zitting genomen, in wet te veranderen, alsmede, namens den minister voor de openbare werken, een ontwerp voor de daarstelling van kanalen, die het water van de Durance naar Marseille en Aix moeten voeren. Laatstgenoemde ministers heeft intusschen aan zijne belofte met betrekking tot de aanbieding van nieuwe ontwerpen voor de groote spoorweglijnen, gisteren niet voldaan. De heer *Martin*, du Nord, gaf ondershands aan de leden te kennen, dat er nieuwe zwarigheden waren gerezen door de concurrentie der onderscheidene kompagnieschappen, die elkander den aanleg betwistten. De kompagnieschap van Havre voor den aanleg van den weg door het lage terrein gedeelte, wil zijn weg aanleggen, onverminderd dat de kompagnieschap van den weg over de hoogte de voorkeur bij het ontwerp mogt verwerven; de laatste weigert om met de zaak verder voort te gaan, wanneer te gelijker tijd concessie voor de tweede lijn wordt verleend; zij weigert bovendien om de schadeloosstelling te betalen, welke het gouvernement te haren laste wil brengen voor de kosten der tracering van den weg, die onder de tusschenkomst van het bestuur is verrigt. — Men denkt dat de thans verflaauwde belangstelling der kamer in haren arbeid, bij de aanbieding der nieuwe spoorweg-ontwerpen op nieuw zal opgewekt worden.

— De commissie van de kamer der pairs heeft, naar men vernoemt, den baron *Ch. Dupin* tot haren rapporteur in de zaak der zoutvermindering benoemd. De discussie in den boezem der commissie zou zeer levendig zijn geweest; al de leden, met uitzondering van den heer *Ch. Dupin*, zouden de verwerping van het voorstel, zonder eenige verdere redenen, dan dat zij het beginsel ongelijk, onbillijk en onwettig verklaarden, hebben voorgedragen. Van zulk een besluit was eene openlijke scheuring tusschen de beide kamers te wachten, en de pairs zouden zich daar door zelve in opositie met het bestuur hebben gesteld, hetwelk den maatregel wel billijk, maar slechts onnuttig heeft verklaard. De meerderheid der commissie was intusschen later tot gematigder gevoelens gekomen, en had zich aan de zijde van den heer *Dupin* geschaard, welke dienvolgens ook tot rapporteur werd benoemd. De conclusien der commissie zouden nu zijn, dat de conversie geadjourneerd wierd tot op gunstiger tijden en tot op eene latere bevestiging van den vrede. Men gelooft dat de kamer zich met dit gevoelen verenigen zal.

— Gisteren morgen heeft de lijkplechtigheid van den pas overleden *Jerrand* plaats gehad. Reeds des morgens vroeg was de voorplaats van het hotel St. Florentijn, waar de overledene gestorven is, in het zwart behangen, waarop tevens het wapen der familie *Talleyrand* prijkte. Het lijk was in een met waskaarsen verlicht benedenvertrek ten toon gesteld, terwijl twee geestelijken zich bij de kist geplaatst hadden. Een groot getal nieuwsgierigen, die voor het hotel opeengehoopt stonden, zocht in hetzelve te dringen, doch werd door de municipale wacht terug gedrongen. Ten elf ure verliet de lijkstoet het sterfhuis, gaande door de straat St. Honoré naar de kerk van Maria Hemelvaart. Dezelve werd door detachementen infanterie en kavallerie begeleid en door zeven hofkoetsen gevolgd. De lijkkoets werd door zes paarden getrokken en de slippen van het doodskleed gehouden door den maarschalk *Soult*, den heer *Molé*, den hertog *van Broglie*, den prins *de Poix*, den heer *Pasquier*, de generaals *Athalin* en *Beudrand* en den heer *Michelet*, vasten secretaris der akademie van sede- en staatkundige wetenschappen. De hertogen *van Périgord*, *Valençay* en *Montmorency* volgden, als de naaste betrekkingen, in rouwgewaad, het lijk. Onder de menigte die achter de lijkkoets volgde merkte men op bijna al de leden van het korps diplomatiek, eene deputatie van de kamer der pairs en van het institunt, verscheiden der ministers, aides-de-camp van den koning, enz. In de kerk werd het lijk onder een prachtig katafalk geplaatst, waarop mede het wapen des overledenen prijkte, met de hertogelijke kroon en de wapenspreuk der familie *Périgord*: *Ne que Dieu* (niets dan God.) Eene eenvoudige mis werd in stille plegtigheid gevierd; eene andere lijkmis moet later plaats hebben.

— In een der laatste nommers van de *Gazette de France* las men omtrent den dood des heeren *de Talleyrand* het volgende: » Van al de sterfgevallen die wij sedert acht jaren hebben beleefd, die van *B. Constant*, *Casimir Perier*, *Lamarque*, *Lafayette*, *Cuvier*, is er geen die grootere gevolgen dan dit zal hebben, want de heer *de Talleyrand* was de vertegenwoordiger van het engelsch stelsel en hij alleen kon het in Frankrijk handhaven. Het verbond met Engeland was daarom zijn heerschend denkbeeld in de diplomatie, omdat juist in de binnenlandsche staatkunde, de engelsche constitutie zijn geliefdkoosd stelsel was. De heer *Talleyrand* heeft alles aan dit denkbeeld opgeofferd, en hetzelve slechts onder het keizerrijk opgegeven, toen de gevaren wegens de bestaande orde van zaken hem in het gevolg van *Napoleon* dragten, die zoo min van eene engelsche constitutie als van een verbond met Engeland iets wilde weten. Onder de restauratie had de heer *Talleyrand* zijn lieveling droom weder opgevat en denzelven sedert 1830 verwezenlijkt. Toen is het bijzonder heeft hij al de vermogens waarmede hij zoo rijkelijk begaafd was ontwikkeld. Te worstelen het beide tegen den aard der dingen en met de onbekwaamheid der personen, is bij het gevecht te sterk te, dat Europa het gouvernement van Julij, in zeer weinig van deszelfs revolutionnairen oorsprong, aangenomen heeft. De reden dit toeverwerpt, dat zulk een groot vermogen in de aan materieel gehechte overgegevene maatschappijen heeft, is de talisman waarvan hij zich bediende om de ontevredenheid der Europesche hoven dadelijk te bezweren. De geheele door hem ten behoeve der tegenwoordige gesteldheid van zaken daargestelde diplomatie bestaat in de volgende tweeledige sluitrede: zoo gij ons vertrouwt, zullen wij gaarne bereid zijn om de revolutionnaire hartstogten in Frankrijk vrijen teugel te laten; zoo gij ons met vrede laat, zullen wij denselven onmogelijk en magteloos maken.

— Men verwondert zich dat het gouvernement nog niets van zich laat hooren omtrent de sluiting van de overeenkomst met Turkije, alhoewel de derwaarts gezondene commissarissen thans reeds meer dan acht dagen in de hoofdstad terug zijn.

— De gesteldheid van den verdienstelijken luitenant-generaal *Haxo* is altijd nog zeer bedenkelijk, zoodat men niet zonder vrees voor het behoud van zijn leven is.

— De hertog *van Nemours* zegt men weder, dat op het eind der maand Engeland bezoeken en de kroening bijwonen zal.

— Men heeft een vergelijkenden staat opgemaakt van de geraamde rijks inkomsten en der werkelijke opbrengst sedert de laatste acht jaren. De uitslag daarvan is, gelijk blijkt, niet ongunstig:

	Geraamd.	Opbrengst.
1830	930,095,780 fr.	964,096,425 fr.
1831	946,986,584	940,623,042
1832	974,793,436	981,385,029
1833	969,161,909	987,164,594
1834	962,109,812	1000,366,021
1835	976,569,858	1015,140,574
1836	990,405,414	1046,712,909
1837	1031,554,522	1066,935,358

— De spaansche infant don *Francisco da Paula* is met zijne familie te Toulouse aangekomen.

— De heer *Latour Maubourg*, vroeger fransch gezant te Madrid, is, van daar terugkeerende, te Bordeaux gearriveerd.

— Omtrent de Spaansche zaken wordt van de grenzen alleen het volgende medegedeeld: Het 3de karlistisch bataillon te Manira gestationeerd, is, op het vernemen van de gebeurtenissen te Estella, insgelijks in opstand gekomen. Volgens de verzekering van sommigen, zou de kreet van *leve Munagorri* in die stad en ook te Ahoïs zijn opgegaan. Men geloofde zulks te eerder; omdat het meerendeel der manschappen van gezegd bataillon uit jonge lieden uit de vallei van Bastan en van Cinovillas bestaat, alwaar de naam van *Murragorri* bij het volk zeer geacht is. De verwanten dier jonge soldaten zijn in de gevangenis geworpen, 't zij omdat zij de desertie begunstigden, 't zij omdat men hen medepligtig rekent aan de beweging van *Verastegui*, ten voordeele van de vrijheden der baskische provincie. — Te Estella blijft de grootste gisting heerschen. Op de deur zelve van het huis door den pretendent bewoond heeft men een gedeelte der bulletins van *Espartero* nopens zijne jongste voordeelen aangeplakt. Des nachts kan men zich op straat niet begeven; van alle zijden hoort men geschreeuw en gewecrschoten; de rondgaande patrouilles kunnen de rust niet herstellen, ofschoon de rustverstoorders met de zwaarste straffen bedreigd worden. — In bijzondere brieven uit Pontevedra wordt gemeld, dat de Navarrezen met de Kastiliaanen te de straten van Estella handgemeen zijn geworden; een aide-de-camp van don *Carlos* zou zwaar gekwetst en de laatste gouverneur geweest zijn naar Durango de wijk te nemen.

Ook te Burgos heeft, even als te Madrid, het gerucht geloopen, dat *Espartero* tegen Estella opgetrokken was en de plaats bemagtigd had.

— De binnenlandsche rente blijft zich ter beurze op dezelfde hoogte, schoon met weinig handel, staande houden. Men ziet met verlangen het rapport der commissie van de kamer der pairs te gemoet. Door sommige bladen was de graaf *Roy* als rapporteur benoemd, doch ter beurze meende men insgelijks, dat de heer *Dupin* daartoe was gekozen. In de vreemde fondsen was mede weinig handel. De industriële aandeelen gaan meer en meer achteruit. — De notering was heden (23 *Mei*): 5 pCt. 109,10; 5 dito 81,25; Nap. 1. 101,05; Sp. Arden 22¾; Portugal 24; Rom. 105¾.

Duitschland.

FRANKFORT, den 22sten Mei.

De groote voorjaarsoefeningen des legers bij Berlijn hebben den 17den deezer aanvang genomen met eene groote wapenschouwing, de meeste der reeds in Berlijn aanwezige vorstelijke personen waren daarbij tegenwoordig, 's avonds waren velen derzelven in den schouwburg. Den volgenden dag, was door den prinselijken kroonprins een groot diner gegeven, waarbij de genoemde personaadjen tegenwoordig waren. Des avonds was er hof op het koninklijk slot. Den 19den zou er wederom groot diner bij den kroonprins zijn. — In den namiddag van den 20sten werden Hare Majesteit de keizerin van Rusland met Haare dochter, de grootvorstin *Wolodimerow*, benevens beide zonen, de grootvorsten *Nikolaas* en *Michiel*, te Berlijn verwacht. — Uit Tilsit meldt men, dat H. M. en hare dochter den 17den aldaar waren aangekomen en overnacht hadden, en dat de genoemde grootvorsten den volgenden middag daar waren doorgekomen.

— Den 19den dezer is te Berlijn de eerste steen gelegd van het nieuw ziekenhospitaal, hetwelk gesticht wordt uit de aanzienlijke som, door den Keizer van Rusland aan de stad Berlijn geschonken, bij gelegenheid dat dezelver regering hem in het vorige jaar verzocht het burgerrecht te willen aannemen.

— In den avond van den 16den dezer is H. M. de koningin van Saksen, te Biederstein, in Beijeren, aangekomen om een bezoek bij haare Doorluchtige moeder af te leggen. — Het heeft zich niet bevestigd, dat Z. M. de koning van Saksen, alvorens zijne reis naar Dalmatie te aanvaarden, eerst een bezoek te Berlijn zou afleggen.

— Z. M. de Koning van Wurtemberg is den 20sten dezer uit zijne residentie naar Berlijn vertrokken, om bij de gelijktijdig aldaar verwacht wordende Keizer en Keizerin van Rusland een bezoek af te leggen.

— Bij eene organisatie van den grooten raad van het zwitsersche kanton Tessin, die op den 7den dezer heeft plaats gehad, heeft de volkspartij voor de adels-partij moeten onderdoen, en zijn de ambten van president, vice-president en van secretarissen door leden van laatstgemelde partij in bezit genomen.

Den 16den dezer zijn de door het voorzittend kanton in Zwitserland benoemde twee eedgenootschappelijke kommissarissen uit Lucern, naar het in volslagene regeringloosheid verkeerende kanton Schwijz vertrokken. Het voorzittend kanton heeft hun een secretaris toegevoegd. Van hunnen kant, hebben de leden van den kantonnalen raad van Schwijz, vijf zeskoppen die bij eene uitgeschrevene vergadering zijn verschenen, twee van deszelfs leden naar Lucern afgevaardigd om aan het voorzittend kanton hunne bezwaren voor te leggen; deze kommissarissen zijn de kantonsraden *Heggner* en *Duggelin*. Zij waren voornemens om alle de kantons tegen het voorzittend kanton in het harnas te jagen. Verscheidene bewoners van Schwijz hadden ten gevolge van dit besluit, de vlugt uit het kanton genomen, in hetwelk men op onderscheidene plaatsen de uitgevaardigde eedgenootschappelijke proclamatie niet aan het volk nad willen bekend maken.

In de meeste gemeenten van het distrikt Schwijz is een geschrift geteekend, waarin aan de eedgenootschappelijke kommissarissen de smart wordt uitgedrukt, waarmede de onrustige tooneelen den 6den te Rothenthurm voorgevallen, de goede bewoners van het kanton hadden vervuld, en de overtuiging wordt medegedeeld dat eene algeheele hervorming van de instellingen van het kanton de herhaling van dergelijke tooneelen alleen kan voorkomen. Zij versoeken de kommissarissen op het dringendst, dat ten allerspoedigste een verstand geboren mogt worden, die het kwaad in deszelfs kiemen verstikken en het kanton die rust en vrede bezorgen zoude, die reeds zoo lang te vergeefs door hetzelve gewenscht waren.

— Z. D. de regerende [illegible] van Nassau [illegible] terugkomst te Biberich [illegible] is, zoo men [illegible] uit Wiesbaden geschreven wordt, den 14den dezer [illegible] (alwaar Z. D. zijnen zieken broeder bezocht heeft) in Dietenthal aangekomen, om aan [illegible] aldaar studerende zoon te bezoeken.

— In de laatste dagen van April heeft *Ahmed-Fethi*-pacha de turksche hoofdstad verlaten, om zich, over Malta, Napels, en Berlijn naar Londen te begeven, ten einde, als gezant van den Sultan, H. M. de Koningin van Engeland met hare aanstaande kroning geluk te wenschen, en daarna zijn gezantschaps-post te Parijs te gaan bekleeden.

Men schrijft verder uit Konstantinopel van den 2den dezer, dat de zittingen in de beide afdeelingen van den staatsraad eenen aanvang hadden genomen. Aan de beraadslagingen in den raad der Porte nemen de ministers deer dieder rang van vizier hebben de vergaderingen van denzelven hebben twee maal a week plaats. De raad des serails, welke door *Chosrew*-pacha geleid wordt, vergadert echter dagelijks. — Blijken van ingetreden werkzaamheid hebben deze raden echter nog niet gegeven. Alleen is door denzelven eene circulaire aan de turksche overheden opgesteld, waarin dezelven op het ernstigste vermaand worden om het ongelukkig vrijen in Turkije zoo zeer ingewortelde omkoopings-stelsel te laten varen en over hun algemeen hunne ambten trouw waar te nemen. De strengste straffen worden bij die circuläire bedreigd zoo wel tegen hen die zich laten omkoopen als tegen den omkooper zelven.

De te Konstantinopel residerende vreemde ministers zijn, bij circulaire, door de Porte bekend gemaakt met [illegible] [illegible] [illegible]

ren, was door den Onder-koning genomen nadat hij eene reis naar het Nijldal gemaakt en in persoon de ellende van het volk en het heerschende gebrek aanschouwd had. — De stok was onder de straffen bij het egyptisch leger afgeschaft; maar de karwats daarvoor in de plaats getreden.

— Te Weenen waren den 17den dezer genoteerd: 5 pCt. 107⅛; 4 pCt. 101 11/16; 3 pCt. 82⅛; Bankactien 1460½.

Nederlanden.

Breda, den 25sten Mei.

Men schrijft ons uit 's Gravenhage van den 23sten:

» In den afgeloopen nacht is in deze residentie overleden jhr. *J. W. Janssens*, kanselier en grootmeester der Militaire Willems-orde, generaal der infanterie, waarnemende de functien van kanselier der orde van den Nederlandschen Leeuw, Grootkruis der Militaire Willems-orde, Grootofficier van het Legioen van eer, lid der Ridderschap van Holland, enz. enz. Hij was een ijverig dienaar des Konings, een trouw behartiger der belangen des vaderlands.

» — Ook is in den afgeloopen nacht alhier overleden de weleerwaarde heer D°. *J. Schultz*, sinds 1803 leeraar bij de Evangelisch Luthersche gemeente te dezer stede, buitengewoon lid van de algemeene synode dier gemeente, te Amsterdam, en lid der synode van die kerk alhier. Zijn afsterven wordt niet alleen door zijne naaste betrekkingen, maar door geheel de gemeente, [illegible] door allen die hem gekend hebben, diep betreurd. Hij stond algemeen in groote achting en maakte door zijnen minzamen omgang, door zijne liefdadigheid, zijne welwillendheid, en zijne groote en opregte godsvrucht, daarop allezins aanspraak. Onder veelvuldige andere betrekkingen, welke hij, ten algemeenen nutte met eere vervulde, behoort het lidmaatschap der plaatselijke school-commissie te worden gerangschikt.

» — Bij arrest van het hooggerechtshof, kamer van correctionele appellen, op heden uitgesproken, is het door de Regtbank van eersten aanleg te Amsterdam gewezen vonnis, waarbij de heer *J. de Brauw* van de [illegible] wegens het te zijnen huize houden eener godsdienstoefening van meer dan 20 personen is vrijgesproken, en tegen welk vonnis door het openbaar ministerie was geappelleerd, geconfirmeerd en het appel te niet gedaan, terwijl de staat in de kosten van het appel verwezen is. Het arrest berustte voornamelijk op den grond, dat het niet constateerde, dat de geïntimeerde zich had schuldig gemaakt aan hetgeen waarvan men hem betichtte, namelijk het besturen en leiden eener godsdienstige vergadering.

» — Naar men verneemt, verzoekt baron *de Selby*, envoyé extraordinaris van Denemarken aan ons hof, wien laatstelijk [illegible] het overlijden van eene zijner dochters, een zoo droevig ongeluk te overkomen, in de eerste dagen der maand Juny deze residentie [illegible] van Denemarken te begeven.

— In [illegible] leest men de volgende korte levensschets van wijlen den generaal *Janssens*:

» De luitenant-generaal *Jan Willem Janssens* werd, op den 15den October 1762, te Nijmegen geboren. Zeer vroeg trad hij in de krijgsdienst, reikende reeds op zijn 15de jaar den rang van officier, en werd in 1787 kapitein in het regiment van Wartensleben. Zes jaren daarna, alwaar voor Méchen gekwetst, vroeg en bekwam hij een eervol ontslag. Door het bewind der Bataafsche republiek met eene belangrijke zending naar Parijs belast, kwam hij zich daarvan met uitstekende bekwaamheid en voorbeeldige belangeloosheid, waardoor hij zich de achting van allen verwierf. In 1797 tot commissaris-generaal voor de administratie der Fransche troepen in de Bataafsche republiek benoemd, betoogde hij de verkwistingen en voerde nuttige besparingen in. Eenigen tijd daarna vertrok hij naar de Kaap de Goede Hoop, waarvan het burgerlijke en militaire bewind hem werd opgedragen; welke betrekking door hem met eere vervuld werd, tot dat die volkplanting [illegible] bukken moest. In 1806 naar het Vaderland teruggekeerd, werd hem de portefeuille van oorlog door koning *Lodewijk* opgedragen. Vier jaren later was hij de overbrenger der tijding van den afstand dien koning aan *Napoleon*, door wien hij met de meeste onderscheiding werd ontvangen, die hem tot divisie-generaal verhief, en hem met de waardigheid van gouverneur-generaal der voormalige Nederlandsche bezittingen in Indie bekleedde. Zijn bestuur op Java was kortstondig maar roemrijk, daar hij zich met eene zeer kleine magt tegen de Britten verdedigde, het aangaan van een verdrag wegens de overgave [illegible] en zich zoo lang staande hield, tot dat zijne laatste hulpbronnen uitgeput waren. Naar Engeland als krijgsgevangen overgevoerd, werd hij, na twee jaren, op zijn woord van eer ontslagen. Bij [illegible] Napoleon op nieuw met de hoogste onderscheiding ontvangen, tot baron des rijks verheven, en in binnenlandsche betrekkingen gebruikt werd. Met de verovering van Parijs door de geallieerde troepen in 1814, nam de generaal *Janssens* zijn ontslag uit de fransche dienst, en keerde naar Nederland terug, waar hij tot in Mei 1815 met het bestuur van het departement van oorlog belast was. Op dat tijdpunt werd hij door den koning tot grootkruis en kanselier der militaire Willemsorde benoemd, waarbij, na den dood van den minister *Röell*, voorloopig ook de kanselarij der orde van den Nederlandschen Leeuw gevoegd werd. Zijne laatste levensjaren brengt hij in deze residentie door. De koning verliest in hem een ijverig dienaar, de maatschappij een achtenswaardig lid."

— Door Z. M. zijn benoemd: tot regter plaatsvervanger in de regtbank te Goes, Mr. *P. J. van Voorst*, en tot substituut bij de regtbank te Dordrecht, Mr. *P. F. Timmers Verhoven*.

— Door den minister van binnenlandsche zaken is ter kennisse der belanghebbenden gebragt, dat de biljetten van inschrijving tot de aanneming der geldleening ten behoeve van den ijzeren spoorweg van Amsterdam naar den Rijn, gearresteerd bij koninklijk besluit van den 30 April 1838, n°. 13, zullen moeten worden geschreven op gezegeld papier van vijftien cents, en dat van zoodanige biljetten van inschrijving een gedrukt formulier, zonder zulker bepaald verpligtend te zijn, te bekomen is ten kantore van den heer referendaris, commissaris tot de conversie der nationale schuld, Jhr. *J. van Iddekinge*, te Amsterdam.

— Blijkens eene bekendmaking van Zijne Excellentie den heere minister van financien van den 22sten dezer, zijn, op de bepaalde regelingsmarkten, de middelprijzen der inlandsche granen voor het geheele Rijk, van 20 April jl. tot den 19den dezer, geweest als volgt: tarwe *f* 7.61; rogge *f* 5.27; boekweit *f* 4.84½; gerst *f* 3.62; haver *f* 2.31; ongepelde spelt *f* 2.66; zoodat gedurende de aanstaande maand Junij, de regten op den in- en uitvoer van de volgende graansoorten zullen bedragen: tarwe en gepelde spelt *f* 1.00; rogge *f* 0,50; boekweit *f* 0,75; gerst en mout *f* 0,75; haver *f* 1.00; ongepelde spelt *f* 0,75; terwijl de uitvoer derzelven blijft vrijgesteld.

— De directie van het koninklijk kabinet van schilderijen heeft bekend gemaakt dat het geheele kabinet weder als te voren, op de gewone dagen en uren, kan worden bezigtigd.

— Zr. Ms. oorlogskorvet *Hippomenes*, kap.-luitenant *J. W. Mol*, welke eenigen tijd te voren aan de Kaap de Goede Hoop was aangekomen, heeft den 16. Februarij jl. de reis naar Batavia voortgezet.

— Van Dordrecht wordt, onder dagteekening van 22 Mei gemeld:

» Gisteren had te Zwijndrecht, tegenover deze stad, op den grond van het vormalige Zorgvlied, eene voor elken vaderlander der nationale nijverheid hoogst belangrijke plegtigheid plaats. Voor eene aldaar door de heeren *S. E. Swaerin en Comp.* op te rigten en daar te stellen glasfabrijk (hoofdzakelijk van vensterglas) werd, terwijl een aantal met goederen voor die daar te stellen fabrijk beladen schepen, voor de plaats liggende, de nationale vlag heschen, de eerste steen gelegd door den heer *S. E. Swaerin* in persoon, die de aanwezigen, bij deze plegtigheid, op eene gepaste wijze toesprak, en daarbij niet vergat te gedenken aan de nationale nijverheid, en bijzonder aan den [illegible] derzelve, onzen geëerbiedigden koning, welke toespraak [illegible] werd met een hartelijk *leve de Koning! leve de nijverheid! leve de ondernemers!* » Des avonds is door de ondernemers een ontbijt aan de werklieden gegeven. Te wenschen is het, dat deze ondanneming, die eerste en tot nog toe de eenige van dien aard in ons vaderland, met zegen bekroond worde en bijdragen moge tot verdere uitbreiding der Nederlandsche nijverheid."

— In de *Groninger Courant* van laatstleden dingsdag leest men:

» Sedert eenigen tijd bevindt zich de heer *C. J. van Oosthuis*, jr., van Breda, — broeder van onzen verdienstelijken stadgenoot *P. van Oosthuis*, — met den door hem uitgevonden en vervaardigden *Androïde klarinettist* in deze stad. Wie dit vernuftig uitgedacht en kunstig zamengesteld beeld heeft gezien, zal zich gewis niet verwonderen, dat men reeds van elders met zoo veel ophef daarvan heeft hooren gewagen. De vlugge en natuurlijke vingerzetting, waardoor de verschillende tonen worden te weeg gebragt; de regelmatige en kunstige beweging van het hoofd, de lippen, de oogen en het geheele ligchaam van dezen automaat, en vooral de juistheid en vaardigheid, waarmede men dit bewerktuigd beeld verschillende muziekstukken hoort uitvoeren, — dit alles zijn zoo vele bewijzen voor de vindingrijkheid en bekwaamheid van den ook door andere stukken hier ter stede reeds met eenen [illegible] kunstenaar. Mogt de zamenloop van het talrijk publiek hem, gedurende zijn kort verblijf alhier, opgeleverd, dat men ook hier kunst en talenten weet te waardeeren en te [illegible] als elders gaarne

medewerkt, om den tijd, het geduld, de kosten en den arbeid, aan zulk een kunstgewrocht bestaed, eenigermate te vergelden."

— Uit Stockholm schrijft men van den 8sten dezer, dat aldaar binnen eenige dagen, ter gelegenheid van den 20sten verjaardag der krooning van den koning van Zweden, een groot feest gehouden zoude worden door de leden der Serafijn-orde; er zouden bij die gelegenheid een nieuwe ridders geslagen worden, waaronder men behalve verscheidene tegenwoordige zweedsche ministers, ook de met roem bekende kanzel-redenaar, den aartsbischop Dr. *Wallin*, opmerkt. » Deze overoude orde," leest men in het berigt, » die in het jaar 1240 gesticht, en in den jare 1748 vernieuwd is, heeft steeds eenen eersten rang onder de europesche ridderorden ingenomen en wordt alleen geschonken aan regerende vorsten en derzelver bloedverwanten, of aan dezulken, die binnen- of buitenslands voor 't minst den rang van luitenant-generaal bezitten. Deze orde telt thans 13 vorstelijke leden waaronder de koning van Denemarken de oudste is; 24 binnenlandsche en 8 buitenlandsche ridders. De laatste zijn: de prins *Borghese*, de graaf *Reitle*, prins *Metternich*, prins *Wittgenstein*, graaf *Nesselrode*, prins *Wolkonski*, maarschalk *Gerard*, en de graaf *Armansperg*. Bij het overlijden van een ridder worden een uur lang de klokken in de Riiterholms-kerk alhier geluid en het wapen van den overledene in die kerk opgehangen."

De belgische senaat heeft eergisteren al de bij denselven ingekomene ontwerpen van wet, waaronder ook de leening van 37 millioen ten behoeve van den spoorweg, aangenomen en zich daarna onbepaald gedjeurneerd.

— De graaf *Kilain XIIII*, die met eene zending bij het hof van Rome en de overige Italiaansche Staten is belast geweest, is te Brussel teruggekomen. In sommige belgische bladen wordt het verlangen te kennen gegeven, dat men iets aangaande den uitslag zijner zending vernemen mogt, daar het bekend is, dat de gezant herhaalde moeijelijkheden in de vervulling der hem opgedragene taak heeft ontmoet.

— Men verzekerde te Brussel dat de heer *Cockerill* uit Parijs teruggekeerd en Brussel reeds weder doorgekomen zou zijn, om zich naar Luik te begeven.

— Uit Aken meldt men van den 22sten, dat de pruisische generaal *von Borstell* zijne inspectie over de landweer in de Rijnprovincien voleindigd had en dien dag van daar was vertrokken, na alvorens, verleden Zondag een prachtig banket te hebben bijgewoond, hetwelk hem door de officieren der landweer was aangeboden.

— Ter Antwerpsche beurs waren Woensdag in geboteerd: Belg. 102⅛; O. Met. 106⅛; Sp. Ard. 21¹⁵⁄₁₆, 20⅝; Difered. 6; Nap. x. 93⅝; Rom. L. 100; Certif. te Antw. 100½; Braz. 79¾. — Wissel op Amst. en Rott. ⅛ pCt. v. pap.

De londensche berigten tot den 21sten dezer, behelzen geen staatkundig nieuws. — Verleden Woensdag is te Hinchsey, bij Oxford, de papierfabrijk der heeren *Towle*, met al deszelfs bijgebouwen, werktuigen, en den aanwezigen voorraad papier, eene prooi der vlammen geworden. — Men had in Engeland berigten van den 16den dezer uit de Vereenigde Staten, die echter niets belangrijks behelsden. — De stoomboot *de Tagg* had tijdingen uit Lissabon tot den 10den medegebragt; volgens dezelven bevond zich daar alles in dezelfden staat.

— Den 21sten waren te Londen genoteerd: geo. 94⅜, ½; Ned. W. S. 2½ pCt. 54⅝, ¾; id. 5 pCt. 100⅜, ⅝; Spanje Ardoins 22¼, ⅛; Pass. 4⅞, ⅜; Diff. 8⅞, ⅜; Port. 5 pCt. 36¼, ¾; id. 3 pCt. 24¾, 25¼; Braz. 79¾ a 80¼.

Aan den volgenden brief met de daarbij gevoegde dichtregelen verleenen wij volgaarne eene plaats:

Aan de Redactie der Bredasche Courant.

Wij twijfelen geenszins, of de zoo kunst- als vaderlandslievende Redactie van de *Bredasche Courant* zal in een harer kolommen volgaarne de kleine hulde opnemen, welke een opleidend beschouwer van het Werken Van Cuickelen onlangs alhier ten hoon gezeiden, de *Apostool Kunstenaar* zich niet onthouden kan uit te storten. De plaatsing hiervan, meenen wij, hoopt hij eenigermate medewerken, om de aandachtvan het beschaafd Nederlandsch Publiek, hetwelk mag in de gelegenheid zal komen, het meesterstuk van den Heer Van Cuickelen te bezigtigen, daarop meer bepaald te vestigen. Reeds hebben de *Bredasche Courant*, ons *Handelsblad*, het *Dagblad van 's Gravenhage*, het *Journal de la Haye* uitgebreid in den lof van dit, waarlijk, eenig penseel-voortbrengsel eens *Nederlanders*, die vroeger reeds maatschappelijken blijken heeft gegeven van uitstekende verdiensten in het vak der werktuigkunde; reeds hebben vorstelijke personaadjes 's mans talenten regt laten wedervaren; — doch het is te wenschen, dat de *geheele Natie* den nederigen kunstenaar in zijnen *Androide* zal weten hoog te schatten, en wij in dit opzigt wederom niet achterblijven bij den vreemdeling, die meer zijne *Vaucansons* en *Kemplers* de wereld verbijstert, terwijl de uitmuntende gewrochten onzer *stillen in den lande* onopgemerkt blijven, en hunne vervaardigers wegkwijnen in vergetelheid. Het is aan den indruk van dit gevoel, dat onvermogende wegen het bestaan zijn verschuldigd.

Ontvang enz. W. F. J. J.

Amsterdam,
den 22sten Mei 1838.

Bij het beschouwen van den Heer

C. J. van OECKELEN's

Androide-Klarinettist.

Hier wordt Prometheus' vond, van 't fabelkleed ontdaan,
In werkelijkheid gebragt, door Nederlandsch kunstvermogen.
Het onbezielde leeft, neemt toon en gestalte aan;
Verteedert, boeit, verrukt en klimt ook opgelogen
Heb, kunstenaar, dezen dank voor 't geen Uw hand volvocht,
Uw schepping wint den prijs op wat ooit vreemdling toonde;
Dat dan 't Vaderland Uw werk erkennen mogt;
En daar 't U lauwren bood zich-zelf den schedel kroonde!

174ste Koninklijke Nederlandsche Loterij

Derde Klasse.

5de Trekking.		6de Trekking.	
Nr. 8590 een prijs van	1000 gl.	Nr. 22610 een prijs van	1500 gl.
» 6499 » » »	1000 »	» 19397 » premie »	2000 »

*** Men verlangt op aannemelijke voorwaarden, eene HUISVROUW, welke de bekwaamheid voor eene Winkel-Bediening heeft. Iemand hiertoe genegen zijnde, van goede Getuigschriften voorzien, en van de R. K. Godsdienst, adressere zich, liefst in persoon, of met gefrankeerde Brieven, onder Letter G., bij de Uitgevers dezer.

*** JOSEPH TOUSEUL, Parapluie-Fabrikant, woonende in de Lange Brugstraat n°. 18 alhier, maakt aan het geëerd Publiek bekend, dat hij een fraai Assortiment PARASOLS heeft ontvangen, die tot de civielste prijzen bij hem verkrygbaar zijn.

De Notaris VAN VUGHT, te [illegible], namens zijn Principaal, publiek Veilen op Woensdag den 30. Mei 1838 en veertien dagen daarna finaal Verkoopen, ten huize en herberge van A. VAN DOORNMAAL, te *Kruisland*, eene kapitale HOFSTEDE, gelegen onder *Steenbergen*, in den Polder van *Kruisland*, met 137 Bunders, 89 Roeden, 10 Ellen BOUW- en WEILAND.

De STOOMBOOT *FREDERIK, Prins der Nederlanden*, zal met Zaterdag den 26. dezer, op de gewone dagen en uren, weder geregeld beginnen te varen, van ROTTERDAM op DORDRECHT en MOERDIJK en *vice versâ*, des morgens ten 7 ure van *Rotterdam* naar *Dordrecht* en ten 9 ure van *Dordrecht* naar den *Moerdijk*, en van daar des namiddags ten 1 ure weder derwaarts naar *Dordrecht* en van *Dordrecht* ten half drie ure weder naar *Rotterdam*, en zoo alle dagen; alleen des Vrijdags van Dordrecht, zoo als in de Biljetten bepaald is.

*** Bij BROESE & COMP, te *Breda*, is voorhanden een genoegzaam getal exemplaren van de officiele uitgave der ondergenoemde Nederlandsche WETTEN en WETBOEKEN:

WET OP DEN OVERGANG VAN DE VROEGERE MET DE NIEUWE WETGEVING . . . . .

WET HOUDENDE ALGEMEENE BEPALINGEN DER WETGEVING VAN HET KONINKRIJK . . . . .

WET OP DE [illegible] . . . . .

REGTERLIJKE [illegible] . . . . .

BURGERLIJK WETBOEK . . . . . 3,50.

WETBOEK VAN KOOPHANDEL . . . . .

WETBOEK VAN STRAFVORDERING . . . . .

Bij Bovengemelden is tevens verkrijgbaar:

ECHT ENGELSCH TEEKENPAPIER [illegible] en prijzen. Alsmede ENGELSCH POSTPAPIER [illegible] octavo formaat van 15—38 Cent. [illegible]

Te Breda, bij BROESE en COMP. Boekdrukkers en Boekverkoopers